

Äänestysasiakirjojen tarkastaminen

KESKUSV 20.11.2023 § 45
310/00.00.00.01/2023

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Teija Poukkula

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen klo 19 saapuneet asiakirjat ehditään niissä käsitellä (presidentinvaalin ensimmäisessä vaalissa 26.1.2024 ja mahdollisessa toisessa vaalissa 9.2.2024 sekä europarlamenttivaaleissa 7.6.2024). Kaikki määräaikaan mennessä saapuneet asiakirjat on ehdittävä käsitellä. Keskusvaalilautakunnan on tämän mukaisesti päätettävä kokousaikataulustaan.

Ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettava omina kokonaisuuksinaan. Tavoitteena siis on, että tarkastuksen päätteeksi keskusvaalilautakunnalla on

- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna ennakkoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja
- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret.

Keskusvaalilautakunnan harkintaan jää, miten se käytännössä suorittaa asiakirjojen tarkastamisen. Keskusvaalilautakunnan on päätettävä mahdollisista valmistavista toimenpiteistä ennen kaikkea sen perusteella, kuinka paljon ja minkä tyyppisiä asiakirjoja keskusvaalilautakuntaan saapuu.

Jos tarkastettavia asiakirjoja on odotettavissa vähän, voi päätösvaltainen keskusvaalilautakunta itse tarkastaa kaikki asiakirjat yhdessä tai useammassa kokouksessa. Jos taas tarkastettavia asiakirjoja tulee runsaasti, keskusvaalilautakunta voi päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä avustavan henkilökunnan kanssa suorittaa asiakirjojen valmistavan tarkastamisen keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Keskusvaalilautakunnan on tällöin huolehdittava tarpeellisen valvonnan järjestämisestä.

Keskusvaalilautakunnan on kiinnitettävä erityistä huomiota tarkastusmenettelyn turvallisuuteen ja luotettavuuteen. Menettelyn on oltava sellainen, että se ei anna aihetta minkäänlaisiin epäilyksiin menettelyn asianmukaisuudesta. Kaikki väärinkäytösmahdollisuudet tulee sulkea pois. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että

- vähintään kahden henkilön on oltava samanaikaisesti paikalla aina kun asiakirjoja käsitellään,
- tarkastusta suorittavien henkilöiden ulottuvilla ei ole käyttämättömiä vaaliasiakirjoja eikä vaalileimasimia,

Tilan, jossa tarkastus suoritetaan, on oltava riittävän avoin, jotta tarkastuksen valvonta on mahdollista toteuttaa.

Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten kaikki huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokoonpanossa.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta keskustelee äänestysasiakirjojen tarkastamisen vaihtoehtoista:

- Keskusvaalilautakunta tarkastaa äänestysasiakirjat (ennakkoäänestys ja kirjeäänestys) kokouksissaan ja kokoontuu riittävän monta kertaa, jotta ehtii tarkastaa kaikki saapuneet äänestysasiakirjat vaalipäivää edeltävään perjantaihin klo 19 mennessä.

- Keskusvaalilautakunta valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerit (tarvittavan henkilöstön kanssa) tarkastamaan ennakkoäänestysasiakirjat vaalipäivää edeltävään perjantaihin klo 19 mennessä. Tällöin keskusvaalilautakunta kokoontuu pitämään yhden tarkastuskokouksen, vaalipäivää edeltävänä perjantaina.

Päätös

Päätetään, että keskusvaalilautakunta tarkastaa äänestysasiakirjat kokouksissaan vuoden 2024 presidentin- ja europarlamenttivaaleissa.